

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 15. ožujka 2024.

Analiza odluke o brisanju zahtjeva

Kobaš protiv Hrvatske
br. zahtjeva 20319/21

članak 6. Konvencije – pravo na pošteno suđenje
članak 13. Konvencije – pravo na djelotvoran pravni lijek

Prihvatanjem zahtjeva za zaštitu zakonitosti glavne državne odvjetnice
Vrhovni sud ispravio učinke mogućih povreda Konvencije

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od 3 suca, 16. siječnja 2024. donio je odluku kojom je odlučio brisati zahtjev podnositelja s liste predmeta sukladno članku 37. stavku 1. točki (b) Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Podnositelj zahtjeva je odvjetnik koji je podnio zahtjev za obnovu postupka temeljem presude Europskog suda od 4. listopada 2018.¹ U toj presudi, Europski sud je utvrdio povredu čl. 6. st. 1. i 3. (c) Konvencije jer je podnositelju zahtjeva, kao okrivljeniku u kaznenom postupku u kojem je proglašen krivim za kazneno djelo izazivanja prometne nesreće, onemogućeno sudjelovanje na sjednici žalbenog vijeća u žalbenom postupku. Sukladno svojoj dobro utvrđenoj praksi u sličnim predmetima protiv Hrvatske², Europski sud je utvrdio da je podnositelju povrijeđeno pravo na pošteno suđenje i pravo da se brani sam jer je njegova prisutnost na sjednici žalbenog vijeća bila nužna kako bi suđenje bilo pošteno. Naime, žalbeni sud je bio pozvan donijeti odluku o krivnji odnosno nevinosti podnositelja zahtjeva u odnosu na optužbe koje mu se stavljaju na teret, u pogledu ne samo argumenata koje je on iznio pred prvostupanjskim sudom, već i argumenata u vezi s navodnim propustom tog suda da ustanovi sve relevantne činjenice i da ispravno primijeni važeća materijalna i postupovna pravila, a to nije mogao učiniti bez izravne ocjene dokaza koje je osobno dao okrivljenik u svrhu dokazivanja da nije počinio djelo koje navodno predstavlja kazneno djelo ([Dondarini protiv San Marina](#), br. 50545/99, stavak 27., 6. srpnja 2004.). Dodatno, sukladno načelu ravnopravnosti stranaka, svaka stranka u postupku mora imati mogućnost da predstavi svoj predmet pod uvjetima u kojima se ne dovodi u nepovoljan položaj vis-à-vis protivnika ([Abdulgadirov protiv Azerbajdžana](#), br. 24510/06, stavak 37., 20. lipnja 2013.).

¹ [Kobaš protiv Hrvatske](#), zahtjev br.: 27228/14

² [Zahirović protiv Hrvatske](#), zahtjev br.: 58590/11, [Lonić protiv Hrvatske](#), zahtjev br.: 8067/12 i [Arps protiv Hrvatske](#), zahtjev br.: 23444/12

Općinski sud kojem je podnositelj podnio zahtjev za obnovu postupka, zatražio je od podnositelja da dostavi prijevod gore navedene presude na hrvatski jezik. Budući da podnositelj to nije učinio, općinski sud je proglasio njegov zahtjev nedopuštenim. Podnositelj se žalio tvrdeći da nije bila njegova dužnost osigurati prijevod presude Europskog suda i da je prijevod bio dostupan na internetskoj stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Također je istaknuo da mu općinski sud nije odredio rok za dostavu prijedora. Drugostupanjski sud je odbio njegovu žalbu. Predsjednik žalbenog vijeća koje je odlučivalo o toj žalbi bio je sudac L. V. koji je zasjedao i u žalbenom vijeću u postupku koji je bio predmet razmatranja Europskog suda i u kojem je taj Sud utvrdio povredu prava podnositelja da se brani sam. Ustavni sud je proglasio podnositeljevu ustavnu tužbu nedopuštenom uz obrazloženje da odluke koje se odnose na zahtjeve za ponavljanje ili obnovu postupka, u načelu, nisu podložne ocjeni ustavnosti.

Pozivajući se na čl. 6. st. 1. i čl. 13. Konvencije, podnositelj je pred Europskim sudom prigovorio zbog odluka domaćih sudova da se njegov zahtjev za obnovu postupka na temelju konačne presude Europskog suda proglasi nedopuštenim, te zbog činjenice da je sudac koji je predsjedao žalbenim vijećem u prvotnom postupku u odnosu na koji je Europski sud utvrdio povredu, predsjedao i žalbenim vijećem u drugom postupku, u kojem je odbijena podnositeljeva žalba protiv rješenja o proglašenju njegova zahtjeva za obnovu postupka nedopuštenim.

Nakon što je zastupnica RH pred Europskim sudom zaprimila obavijest o zahtjevu podnesenom Europskom sudu te s istim upoznala nadležna hrvatska tijela, glavna državna odvjetnica je, u korist podnositelja, podnijela zahtjev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu RH (dalje: VSRH) protiv rješenja općinskog i žalbenog suda o proglašenju zahtjeva za obnovu postupka nedopuštenim. VSRH je prihvatio taj zahtjev, ukinuo pobijana rješenja i vratio predmet na ponovno odlučivanje istaknuvši da podnositelj zahtjeva nije bio dužan svojem zahtjevu za obnovu postupka priložiti presudu Europskog suda, a pogotovo ne njezin prijevod, već je bilo dovoljno da se podnositelj samo pozove na tu presudu nakon čega je na nadležnom sudu da se upozna s njezinim sadržajem.

Uzimajući u obzir takav rasplet događaja, Europski sud je odlučio da je pitanje koje je dovelo do podnositeljevih prigovora na temelju članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije bilo „riješeno” u smislu članka 37. stavka 1. točke (b) Konvencije. Sukladno toj odredbi Konvencije, Europski sud može u bilo kojoj fazi postupka odlučiti izbrisati zahtjev sa svoje liste predmeta ako: i) okolnosti kojima podnositelj zahtjeva izravno prigovara više ne postoje i ii) su učinci moguće povrede Konvencije zbog tih okolnosti su ispravljani (*Vadalà protiv Italije* (odl.), br. 14656/15, stavak 29., 7. studenoga 2023.). Pritom se ne zahtijeva da nacionalna tijela priznaju povredu Konvencije ili da se podnositelju zahtjeva dosudi i naknada.

Budući da je VSRH ukinuo rješenja o proglašenju zahtjeva za obnovu postupka nedopuštenim, okolnosti kojima je podnositelj zahtjeva prigovarao više ne postoje te su ispravljani i učinci mogućih povreda Konvencije zbog tih rješenja. Stoga su ispunjena oba uvjeta za primjenu članka 37. stavka 1. točke (b) Konvencije pa je Europski sud odlučio izbrisati podnositeljev zahtjev s liste predmeta Suda.

Temeljem Pravila 43. stavka 4. Poslovnika Suda³, podnositelju je dosuđen iznos od 2.900,00 eura na ime naknade troškova i izdataka.

³ „Kad je zahtjev brisan s liste u skladu s člankom 37. Konvencije, o troškovima odlučuje Sud. Ako su u odluci o brisanju zahtjeva koji je proglašen nedopuštenim dosuđeni troškovi, predsjednik vijeća dostavlja odluku Odboru ministara.“

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2024. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava